

מדוע אנו מעורבים תדיר בדרמות עולמיות?

כיצד עם קטן מוצא את עצמו מעורב בהתנגשויות בין מעצמות עולמיות? ייתכן שחג הפורים הקרב יכול ללמד אותנו על גזירת הגורל היהודי, שלקיומו אין הסבר הגיוני, עוד מימי שלטון אחשוורוש, ועד לאירועי ימינו.

היחיד שהרגיע

משום מה המזל של העם היהודי הוא שבכל מלחמה שמתחוללת בעולם, ישראל תמיד מעורבת. בשבוע שעבר ראש הממשלה נפתלי בנט טס לרוסיה ונפגש עם פוטין כדי לנסות לתווך הפסקת אש בין רוסיה לאוקראינה. אבל זה לא רק הפעם, אלא נראה שזהו תמיד הגורל היהודי.

לפני יותר משלשים שנה קרה דבר דומה מאוד. מדינה חזקה במזרח התיכון תקפה וכבשה מדינה חלשה ממנה בתואנה שהמדינה הקטנה שייכת לגדולה. זאת הייתה עיראק שהחליטה לכבוש את כוויית.

באוגוסט של 1990 צבא עיראק כבש את כוויית תוך 48 שעות, שליט כוויית נמלט לסעודיה וכ-600 אזרחים כווייתים נחטפו על ידי צבא עיראק ונעלמו לתמיד. העולם התנגד לכך נחרצות. ארצות הברית גיבשה קואליציה של 34 מדינות ומועצת האו"ם שיגרה אולטימטום לסדאם חוסיין, שאם הוא לא עוזב את כוויית עד 15 לינואר 1991, מדינות החברות בקואליציה ישתמשו בכל האמצעים העומדים לרשותם כדי לעשות זאת.

מול צבא אדיר של קרוב למיליון חיילים הודיע סדאם חוסיין שהוא בשום אופן לא יוותר, ומה שחמור יותר זה שהוא לקח את ישראל כבת ערובה. סדאם הודיע שאם עיראק תותקף הוא יתקוף את ישראל בחזרה.

החשש הגדול היה שעיראק תשגר לעבר ישראל טילים נושאי ראשי נפץ כימיים או

ביולוגיים. כל המומחים טענו שהוא 'רודן מטורף', שכשירגיש מאוים, הוא מסוגל לעשות הכול (נשמע מוכר?).

כל העולם דאג וחשש מהגרוע מכל. בישראל החלו לחלק לאזרחים מסכות אב"כ מחשש להתקפת גזים וכו', והדאגה והפרנויה אחזה בכל.

היחיד שאמר שאין ממה לפחד ולדאוג היה הרבי. הרבי חזר והכריז שישראל היא המקום הבטוח ביותר, וציטט את הפסוק בתורה שנאמר על ארץ ישראל: "ארץ אשר עיני ה' אלקיך בה מרשית שנה עד אחרית שנה" (דברים יא, יב). דהיינו, שהקב"ה משגיח בעינא פקיחא על ארץ ישראל בכל שעה.

ככל שהימים עברו ותאריך האולטימטום התקרב, תחושת חירום השתלטה על הציבור בישראל, ודאגה גדולה בקרב יהודי העולם, אבל הרבי חזר ואמר שאין מה לדאוג, ועודד יהודים לנסוע לבקר בישראל.

המקום הבטוח ? תמיד

השליח הרב לייבל אלבסקי שי' מקליבלנד אוהיו הביא לרבי לחלוקת הדולרים את מר מייקל סיגל, יו"ר הבונדס בארה"ב, והוא ביקש את עצת הרבי איך לגייס משקיעים. הרבי אמר לו: "עצתי היא ? שארץ ישראל היא אחד המקומות הבטוחים ביותר בכדור הארץ, זאת אומרת שכל המשקיע את נכסיו וכספו בארץ ישראל, הוא משקיע בבנק הבטוח ביותר הקיים בזמננו" (זורע צדקות עמ' 51).

ב-17 לינואר פקע האולטימטום ופרצה המלחמה. בלילה השני של המלחמה ישראל הותקפה בשישה טילי סקאד.

שלשה נפלו באזור תל אביב אחד בחיפה ושניים נפלו לים. אחד הטילים שנפל בתל-אביב פגע באזור מאוכלס בצפיפות, אך תודה לא-ל לא היו אבדות בנפש, ורק כמה אנשים יצאו עם פציעות קלות מאוד. לעומת זאת, ארבע נשים נחנקו למוות כתוצאה מלבישת המסכה בצורה לא הנכונה.

במשך 40 יום נפלו על ישראל 39 טילי סקאד. בניינים נחרבו והפכו לאיי חרבות, ואנשים יצאו מתוכם שלמים ובריאים. במשך אותם ימים ארצות הברית הפצירה בישראל שלא תגיב על התקפות הטילים כי זה יפרק את הקואליציה של 34 המדינות, שביניהם היו מדינות ערביות שעוניות לישראל.

ילדה בת שלש בשם בת-אל נפצעה במצב קשה מאוד, והוטסה לאנגליה בניסיון להציל את העין שלה שנפגעה. עברו כמה ימים והיא הפכה לסמל של המלחמה, עיתוני אנגליה כתבו בהשתוממות על כך שהיא הולכת ומבריאה. כותרת עיתון באנגליה הכריזה: "ילדה קטנה שאלוקים לצידה".

אחרי המלחמה התברר, שבאחד הלילות טיל סקאד פגע במרחק של מטר ממצבור הגז הראשי של גוש דן, ורק בשל תקלה לא ברורה נסגר צינור הגז יומיים קודם לכן. אסור אפילו לחשוב מה היה קורה אילו?

הרב יעקב גולדשטיין, חסיד חב"ד שהיה רב צבאי בצבא ארצות הברית, אמור היה להתלוות לגדוד חיילים שנשלח לסעודיה.

לפני שנסע הוא בא לרבי כדי לקבל ברכה, ואמר לרבי שהוא עומד לנסוע והוא לוקח איתו מגילה כדי שיוכל לקרוא מתוכה בפורים עבור החיילים היהודיים שם. הרבי שאל: "אתה בטוח שאתה נוסע לשם?". גולדשטיין ענה שכן, והרבי חייד ואמר "אני מקווה שמשיח יבוא עוד קודם".

היו כמה שמיד פירשו את זה שהרבי כאילו אמר שבפורים כבר לא תהיה מלחמה. החדשות מיד התפרסמו בכלי התקשורת בישראל שהמלחמה תסתיים בפורים.

אחד המזכירים סיפר לרבי שכך מצטטים בשמו, והרבי הגיב בתמיהה, "כך אמרתי?!", ואז עשה עם היד בתנועת ביטול והוסיף: "נו", כאומר 'טוב, שיהיה כך'. ואכן בעיצומו של חג הפורים הסתיימו הקרבות באופן רשמי. (ברגע האמת עמ' 382 ואילך).

המסר של 'פורים'

נשאלת השאלה, למה זה קורה לנו? בכל משבר עולמי בצורה כזו או אחרת יהודים מעורבים. מדוע במלחמה בין עיראק לכווית, ישראל תקועה באמצע, וגם במלחמה בין רוסיה לאוקראינה יהודים מעורבים בה מכל הצדדים?

השבוע אנו חוגגים את חג הפורים. המילה "פורים" פירושה "גורל" בפרסית, ובלשון המגילה: "הפיל פור הוא הגורל". המן הטיל גורל כדי לקבוע מהו היום הנכון להשמיד להרוג ולאבד. הוא לא רצה להיות זה שמחליט, אלא השאיר זאת לקב"ה. על שם מעשה הגורל של המן בחרו לקרוא בו את החג.

שואל הרבי: "שמות החגים נקבעו או על שם הנס שאירע באותו יום או על שם המצוה המיוחדת לאותו חג. לדוגמא: פסח [?] על שם הנס ש"פסח המקום על בתי בני ישראל במצרים", שבועות [?] על שם המצוה "שבעה שבועות תספור לך", סוכות [?] על שם מצות סוכה "בסוכות תשבו שבעת ימים", חנוכה על שם חנוכת המזבח והמקדש [?] עד"ז בנוגע לר"ה [?] התחלת וראש השנה, ויוכ"פ הוא "לכפר עליכם".

"משא"כ היום טוב דפורים [?] אינו נקרא ע"ש מצות היום "ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים", וגם לא ע"ש נס ההצלה מגזירת המן, אלא אדרבא "על כן קראו לימים האלה פורים על שם הפור "הפור" [?] שהפיל המן להומם ולאבדם רח"ל"?! (תו"מ ח"ב ע' 305).

מסביר הרבי (לקו"ש ח"ו ע' 189, תו"מ ס"ג ע' 280) שהשם פורים שעניינו גורל, מעביר לנו מסר חשוב מאוד. כל מציאותו של היהודי הוא ענין של "גורל" כמו שנאמר "בחיק יוטל הגורל ומה' כל משפטו" (משלי טז, לג), ואין בזה ענין של שכל למה נפל הגורל באופן כך או באופן אחר.

יהודי צריך לזכור, אומר הרבי, שכל המציאות של עם ישראל הוא "גורל", עניין שהוא למעלה מטעם ודעת, מציאות שהיא למעלה מהטבע. העובדה שאנו קיימים עד היום זהו נגד כל הסיכויים וכל התחזיות. לכן אין מקום לנסות להבין בשכל את סוד הקיום של העם היהודי ואת ההנהגה של הקב"ה עם ישראל, כי זה למעלה מטעם ודעת.

הגורל היהודי

חג הפורים מסמל את רעיון ה"גורל היהודי". זה שהמן רצה להשמיד את כל העם היהודי, מעשה שאין לו שום הסבר הגיוני. וכי בגלל שיהודי אחד בשם מרדכי לא כורע ומשתחוה לו, לכן הוא צריך להרוג את כולם?! מרדכי מרגיז אותך תדאג להתפטר ממנו, אבל מה אתה רוצה משאר היהודים שהרבה מהם כן השתחוו להמן [?]

אלא זוהי שנאה שאין לה רציונל, משהו שהוא למטה מטעם ודעת. וכך גם נס פורים, המהפך הזה שהמן נתלה על העץ, והיהודים קמו ונלחמו באויביהם, כאשר שום יהודי לא נפגע, זהו נס שהוא למעלה מטעם ודעת. זהו "גורל", דבר שאין לו שום הסבר הגיוני.

אסתר ומרדכי בחרו בשם הפרסי "פורים" ולא בשם העברי "גורל" כי הם רצו שגם

יהודים שלא מבינים עברית, וגם לא יהודים ידעו ויפנימו שהקיום של עם ישראל הוא למעלה מכל היגיון, הוא "פורים".

ייתן השם שגם השנה נזכה לנס פורים, שתסתיים המלחמה וכל היהודים, גם אלו שנמצאים באוקראינה, יוכלו לחגוג בשמחה את חג הפורים.